

I begyndelsen af 1950'erne var mine to brødre på Vrå Folkehøjskole, der ligger oppe i det nordlige Jylland, og de besøgte, jeg dengang som 14-årig gjorde på denne skole, gjorde et uud-sletteligt indtryk på mig og står stadigvæk prentet i mit sind.

Jeg har aldrig selv været på en højskole. Det har tiden simpelthen ikke tilladt, havde jeg nær sagt, men det kan jo være, at det kan komme engang, når jeg er færdig med at være her i Folketinget.

Efter disse indledende bemærkninger skulle det vist stå klart, at Dansk Folkeparti har et særdeles positivt syn på hele højskoletanken, som vi vistnok kan sige at mange lande ser op til.

Udviklingen i antallet af højskoler sammenholdt med det faldende elevtal må selvfølgelig vurderes ret nøje, men i de tilfælde, hvor højskolerne kan drives pædagogisk forsvarligt – hvis man kan bruge det udtryk – vil det efter Dansk Folkepartis opfattelse være noget betænkeligt at gå i gang med at nedlægge disse højskoler.

Efter Dansk Folkepartis opfattelse er hele hovedgrundlaget for et vellykket højskoleophold, at eleverne bor og spiser på skolen.

Muligheden for at optage en mindre procentdel dagelever har vi ikke noget imod, men dér må jeg som min egen personlige tilføjelse sige, at jeg ikke mener, at disse elever får det udbytte, som de egentlig skulle have ud af et højskoleophold. Men det er selvfølgelig et frit valg, som de pågældende selv kan foretage. Jeg synes bare ikke, de kommer til at deltage i det fællesskab, der er under et normalt højskoleophold.

Der er selvfølgelig ikke uenighed i Folketinget i dag om, at et højskoleophold skal udvikle den enkelte elev, men at gøre højskolen til et kompetencegivende sted med f.eks. eksamener og lignende vil efter Dansk Folkepartis opfattelse være en fatal fejltagelse. Og det lægges der jo heller ikke op til, men jeg vil bare nævne det for at slå helt fast, at hvis nogle ad åre skulle komme på de tanker, mener vi altså, at det vil være en total fejlopfattelse af, hvad folkehøjskolen er, og hvad den også fremover skal stå for.

I debatten i dag har bl.a. hr. Frank Dahlgaard vendt sig imod forskellige kortere kurser på højskolerne.

Her vil Dansk Folkeparti gerne slå fast, at højskolernes bestyrelser og forstandere osv. naturligvis må drive skolerne som en form for erhvervsvirksomhed, forretning eller lignende,

og derfor mener jeg ikke, at Folketinget på nogen måde skal blande sig i dét. Det er trods alt selvejende institutioner, og de må have frihed til selv at fastlægge deres forretningsgang.

Så har der været noget fremme om, at elevbetalingen for et højskoleophold har været for høj – bl.a. har Venstres ordfører været inde på det – og man har sammenlignet den med betalingen på daghøjskolerne. Men jeg synes ikke, man i denne debat med rette kan sammenligne de to ting med hinanden udgiftsmæssigt set.

I min egen kommune, Ringsted, driver vi to daghøjskoler, og der er altså forskel på, at eleverne kommer til et undervisningslokale om morgenen og går igen om eftermiddagen, og at eleverne på de højskoler, som debatten i dag bør centrere sig helt om, altså de rigtige højskoler – hvis jeg må bruge det udtryk – trods alt bor og spiser på skolen.

Men når det er sagt, kan jeg da ikke afvise, at der kan være tale om, at disse priser skal justeres, men jeg synes ikke, det er en rigtig måde at sammenligne de to højskoleformer på.

I øvrigt har det også været fremme – det siger jeg lidt uden for manuskriptet – at det er daghøjskolerne rundt omkring i kommunerne, der stjæler eleverne fra de højskoler, vi debatterer her i dag.

Den tanke kan jeg ikke tilslutte mig. For ud fra det kendskab, som jeg har fra min egen, forholdsvis lille kommune, er jeg helt sikker på, at de elever, der går på vore to daghøjskoler dér, ikke ville være elever på de almindelige højskoler, hvis vi ikke havde daghøjskolerne, for der er en masse specielle årsager til, at de går på en daghøjskole i kommunen.

O.k., det kan da godt være, at nogle få procent ville tage på højskole, men jeg mener ikke, at et angreb på daghøjskolerne i kommunerne og en eventuel nedlæggelse af dem ville betyde en stor tilgang af eleverne til de almindelige højskoler.

Men lad det være sagt som min egen opfattelse ud fra det liv, som jeg heldigvis også lever uden for Folketinget.

Et af rapportens spørgsmål går bl.a. på, om der kan gøres mere for at få de 30-60-årige på højskole, og det kan det da sikkert nok, men det er jo noget, der helt må regulere sig selv, og der er utrolig mange grunde til, at folk i den alder ikke kan tage på højskole: Det kan være erhvervet, det kan være børnene, det kan være ægtefællen, og det kan være så mange andre ting. Så jeg tror ikke, man skal regne med, at der bliver